

Tragèdia ferroviària

Conèixer les causes del terrible accident ferroviari d'aquest dimecres a la línia d'alta velocitat Madrid-Andalusia no alleujarà el dolor dels familiars de les víctimes mortals ni el patiment dels que han sobreviscut. Les atencions sanitàries i l'acompanyament emocional dels que són al seu costat, a l'escenari sinistre, i el condol i el sentiment compartit dels que ens ho mirem per televisió, és el primer que cal posar per davant. Proclamem als quatre vents, doncs, la nostra solidaritat i afecte en la desgràcia que ens colpeja, i la nostra comprensió davant d'un fet que ens fereix dolorosament l'ànima i ens fa sentir a tots plegats dramàticament vulnerables.

Sentir compassió i manifestar-la no treu, però, que no calgui esbrinar el perquè de la tragèdia. Principalment per evitar que torni a succeir un desastre com aquest i... sí, per demanar responsabilitats a qui correspongui. Com que ens trobem en període preelectoral, la rivalitat política i la manca d'escrúpols farà, possiblement, que alguns partits cerquin culpables impacientment, més interessats a explotar una altra raó per desgastar el govern de l'Estat i treure'n rèdit polític que no pas per motius més humans i més honorables. L'actitud de Vox ja ha estat vomitiva les hores següents a l'accident. Marca de la casa. No tant, però també, la dels seus socis del PP. I dir això no significa, des del meu punt de vista, exculpar i glorificar el PSOE, Déu nos en guard.

Em temo que aquesta segona gran tragèdia ferroviària —la segona de 2026 i només en vuit mesos de diferència— no farà reflexionar sobre el model de xarxa ferroviària espanyola. No farà que sobretot els polítics es treguin la careta i admetin que el Reino de España no es pot pagar 4.000 quilòmetres de vies d'alta velocitat i ser el segon país del món que en té més, per darrere de la Xina —que té una superfície territorial 19 vegades més gran—. Es veu que els altres països desenvolupats del món, i concretament els de la Unió Europea, són un passerells al costat dels espavilats espanyols. Fer vies d'alta velocitat no només té un elevadíssim cost de construcció sinó també de manteniment. I com diuen les veus crítiques, mentrestant, tenim pengim-penjam Rodalies i els trens de la xarxa convencional de mitja distància. I per acabar-ho d'adobar, tot dissenyat d'acord amb una idea centrípeta de les infraestructures viàries i, per tant, segons una estructura radial que té Madrid com a melic del regne. L'eternament esbombat corredor mediterrani té la pega que Madrid és a 350 quilòmetres del litoral. Llàstima!

Espanya continua sent un país quixotesch, una entelèquia amb deliris de grandesa, enrobustida anímicament pels triomfs de la seva selecció de futbol. Síntomes de nou ric que vol fer ostentació de la seva riquesa i es comporta com un mal educat folrat d'armilla, com un Aznar qualsevol fent-se el col·lega del Bush amb els peus sobre la taula. En això, PP i PSOE són ànimes bessones, angelets.

Es farà un funeral d'estat i plorarem amb sentiment al costat dels familiars de les víctimes mortals. Però romandrem sotmesos al malbaratament de recursos i a criteris irracionals que responen a la intenció formulada l'any 2008 per la ministra Magdalena Álvarez, del govern de José Luis Rodríguez Zapatero: "Estamos cosiendo España con cables de acero".